

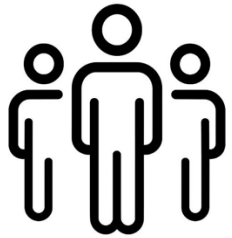
Magtudredningen 2.0

DEN NYE MEDIEVIRKELIGHED

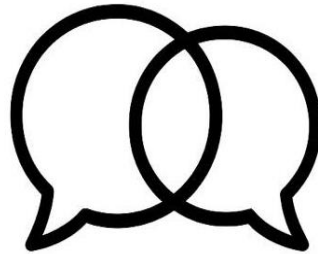
MICHAEL BANG PETERSEN
PROFESSOR & LEDER AF MAGTUDREDNINGEN 2.0

HVAD KRÆVER ET VELFUNKTERENDE DEMOKRATI?

Borgernes
mægtiggørelse

Demokratisk
viljesdannelse

Kollektiv
beslutningstagning

Et demokratisk system skal løse tre kerneopgaver:

Opgave 1: Borgerne skal mægtiggøres. Alle skal have adgang til politisk deltagelse og realistisk mulighed for at udtrykke deres interesser.

Opgave 2: Der skal ske en demokratisk viljesdannelse. En velfungerende fælles samtale af høj kvalitet.

Opgave 3: Der skal ske en kollektiv beslutningstagning. Der skal træffes fælles beslutninger, så samfundsmæssige problemer løses retfærdigt og effektivt.

DET VIGTIGE SAMSPIL MELLEM MEDIER OG DET POLITISKE SYSTEM

POLITIKEN.DK

 Berlingske Tidende

Børsen

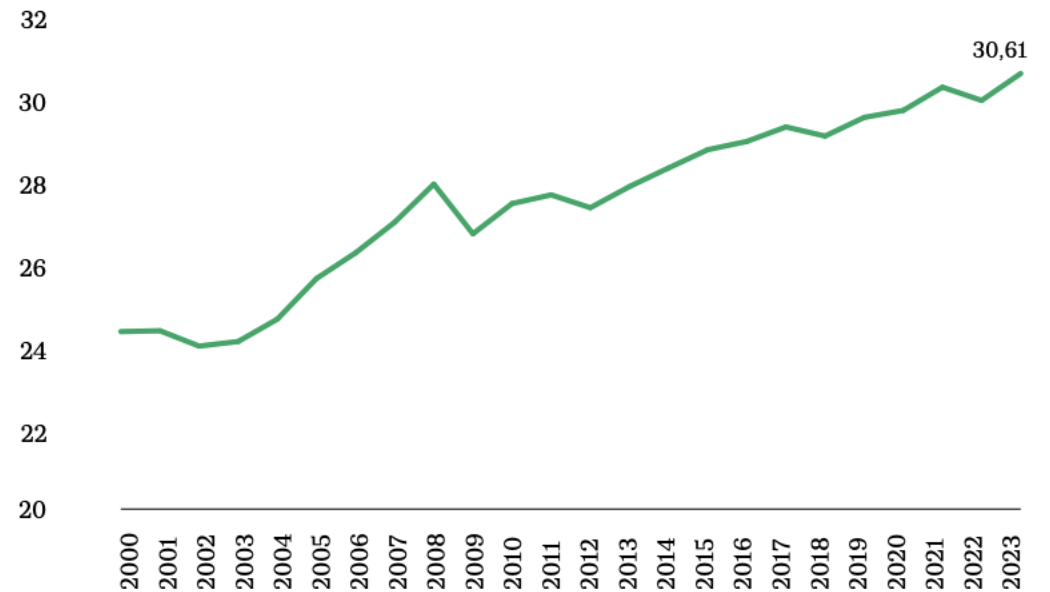
ET SAMSPIL UNDER FORANDRING?

RAMMEN FOR MEDIELANDSKABET: ET DANMARK I FORANDRING

1. Større indkomstulighed. Den rigeste 1 % har fået en indkomststigning på 16 gange mere end gennemsnittet og ejer 25 % af nettoformuen.
2. Stigende etniske diversitet. Fra 5 % i 2000 til 11,4 %, der ikke har statsborgerskab.
3. Stigende forskelle mellem land og by

Kilde: Hopmann et al., 2025

Figur 1. Udvikling i gini-koefficienten i Danmark, 2000 – 2023

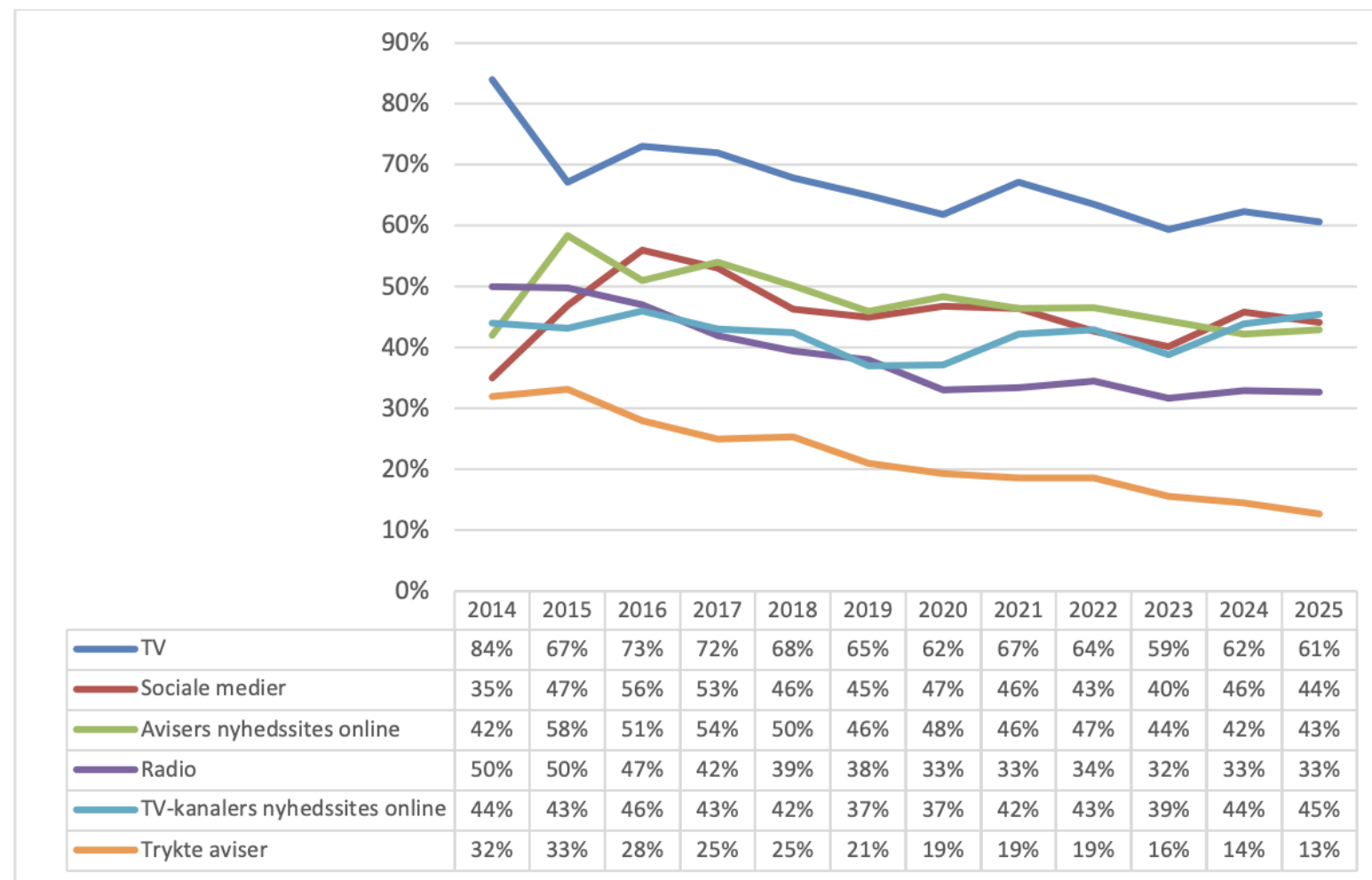

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, datakode IFOR41

DIGITALISERINGEN AF MEDIELANDSKABET

MEDIE- LANDSKABET FRAGMENTERES

Figur 29: Nyhedsmedietyper, 2014-2025

Kilde:
Schrøder et al., 2025

Figur 29: Q3. Hvilke, om nogen, af følgende har du brugt som kilde til nyheder i den seneste uge?

ALGORITMERNES MAGT

Social platforme profiterer igennem annoncer og dermed brugernes opmærksomhed og klik

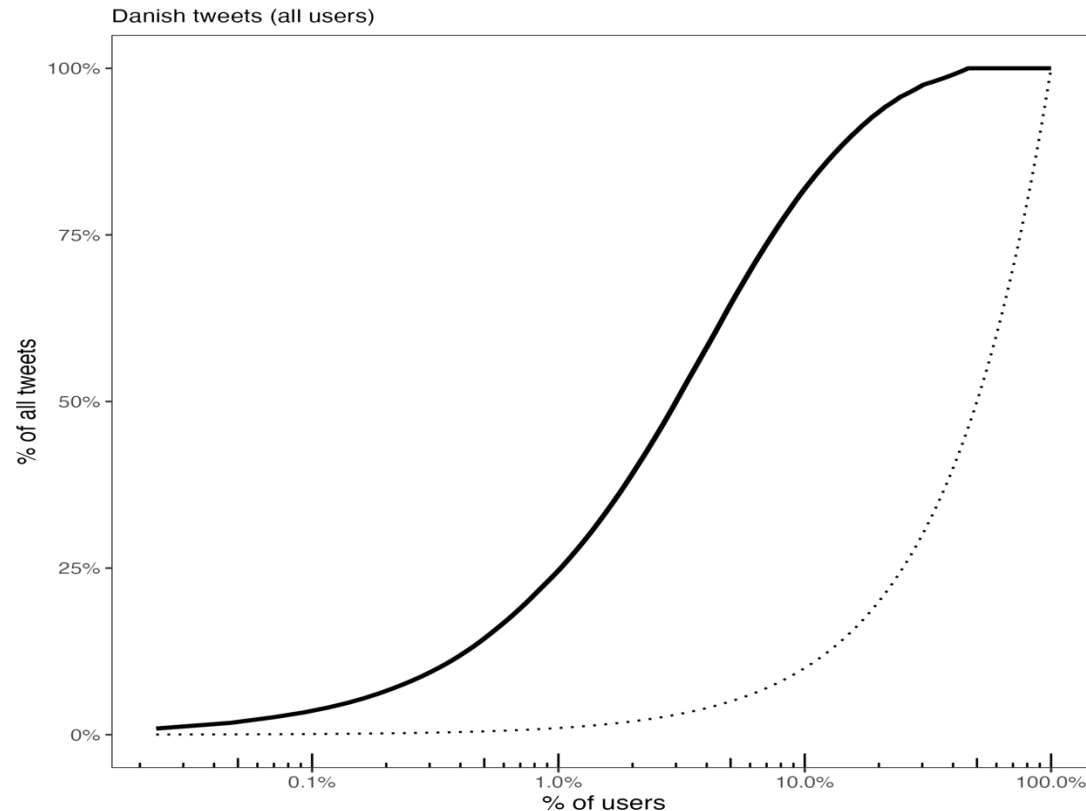
Afgørende forandrede algoritmer (Ørmen 2024):

1. Nedprioritering af politisk indhold, opprioritering af promoveret indhold og underholdning
2. Nedprioritering af lokalt indhold, opprioritering af globalt indhold

En global nedgang på 48 procent i nyhedshjemmesiders trafik fra Facebook i 2023 (Reuters Institute, 2024)

DEN HÅRDE KERNE AF ONLINE AKTIVISTER

Andelen af brugere som producerede en bestemt andel af tweets på Twitter.

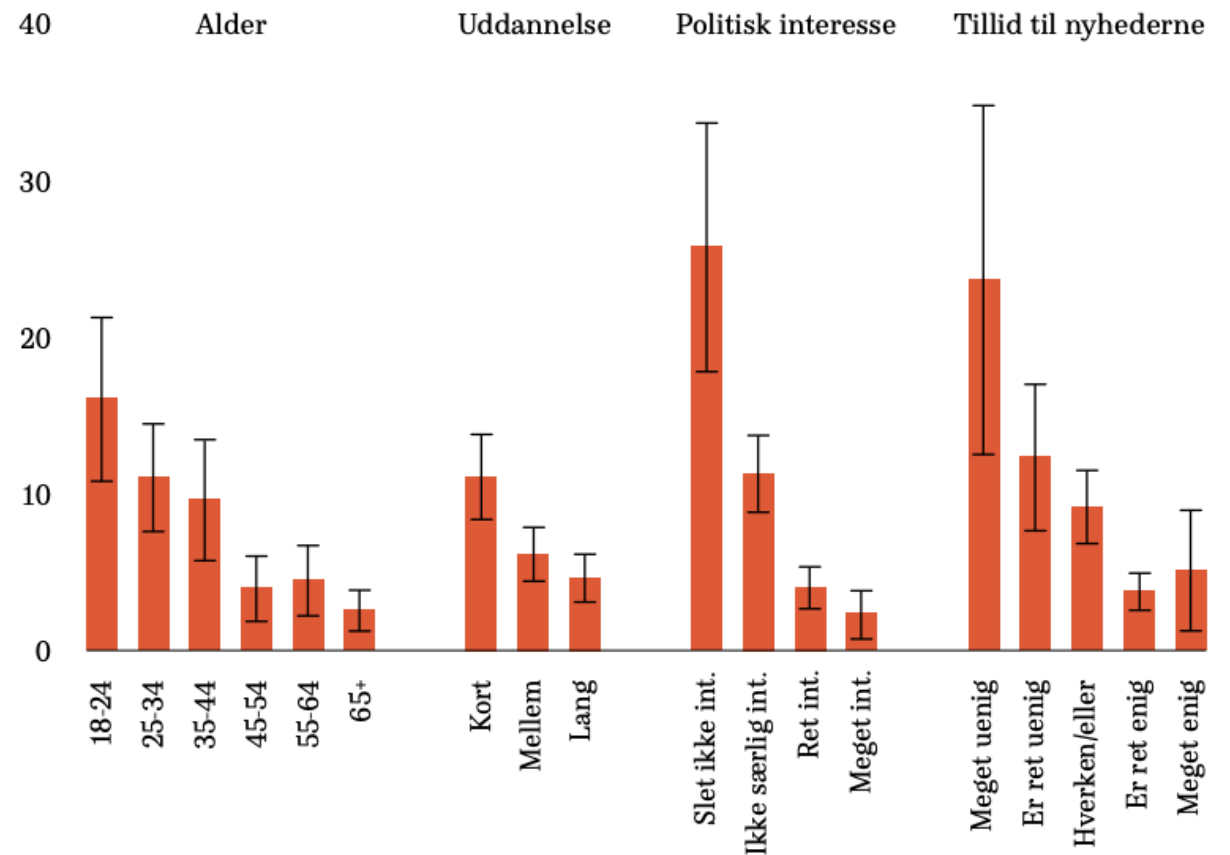

1. Meget få skaber det politiske indhold på sociale platforme. 10 % skabte 80 % af indholdet på Twitter.
2. De mest konfliktsøgende er mest tilbøjelige til at debattere på sociale platforme. Få procent står for 100 % af hadefuldt indhold.
3. Politisk mistillid er en central drivkræft og COVID-19 pandemien har skabt mere sammentømrede fællesskaber med mistillid som omdrejningspunkt.

STORE FORSKELLE I NYHEDSBRUG MELLEM GRUPPER

Kilde: Andersen et al., 2025

Figur 5. Andele uden brug af nyhedsmedier

Note: Figuren viser i procent den andel af forskellige grupper, der i løbet af den seneste uge ikke har anvendt en af de respektive nyhedskilder i figur 4. Vertikale linjer angiver 95 %-konfidensintervaller. Kilde: Schrøder et al. 2024

FORANDRINGER I JOURNALISTISKKEN?

KONSEKVENSERNE FOR MEDIERNE

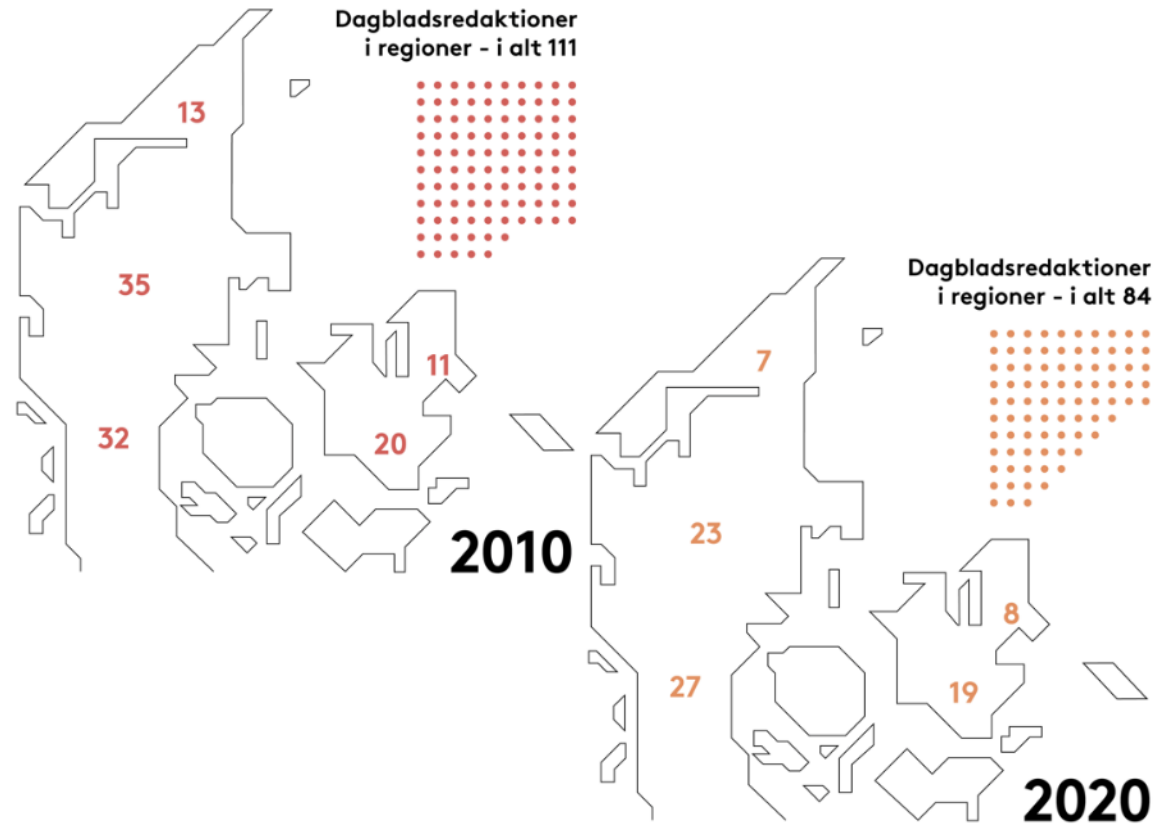
Landsdækkende

Oms. 1.000 kr.	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024*	2023-2024
1. Kvartal	127.569	102.843	82.213	89.297	85.770	73.392	-14%
2. Kvartal	136.639	71.529	99.524	96.889	83.642	73.722	-12%
1. Halvår	264.208	174.371	181.737	186.186	169.413	147.114	-13%
3. Kvartal	100.722	82.843	82.272	82.139	60.552	54.441	-10%
4. Kvartal	144.457	118.517	120.258	107.298	91.695	80.699	-12%
2. Halvår	245.179	201.360	202.530	189.437	152.248	135.140	-11%
Helår/År til dato	509.387	375.732	384.267	375.623	321.661	282.254	-12%

Kilde:
Danske Medier

LOKAL NYHEDSTØRKE

Dagbladsredaktioner i regioner fra 2010-2020.⁵

Kilde:
Østerby (2021)

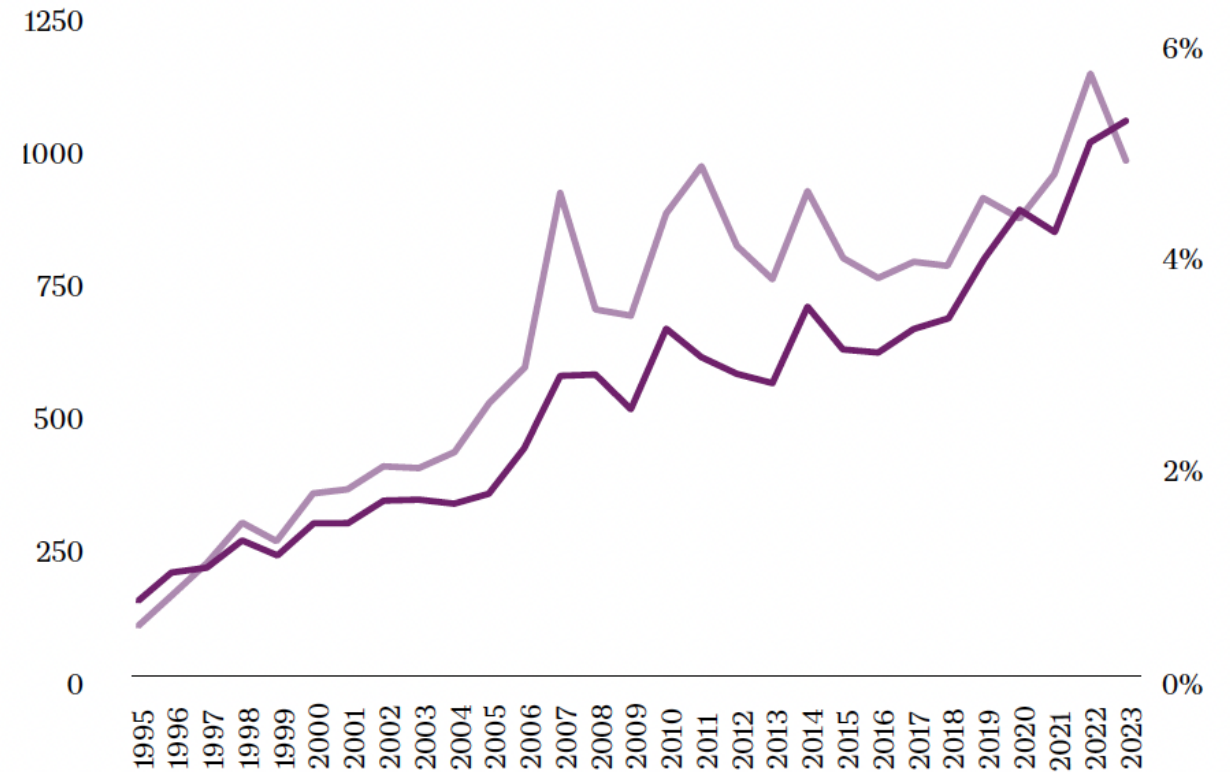
EN FORANDRET JOURNALISTIK?

Kilde:
Binderkrantz et al. (2025)

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE
AARHUS UNIVERSITY

Figur 8. Henvisninger til politiske kommentatorer i udvalgte danske medier, 1995 – 2024

Note: Lys linje indikerer absolut antal pr. år. Mørk linje indikerer relativ andel i forhold til politisk indhold. Kilde: Retriever (Politiken, Jyllands-Posten, Berlingske, Ekstra Bladet, Børsen, Information & Kristeligt Dagblad)

MICHAEL BANG PETERSEN
PROFESSOR

MEDIEPRESSET PÅ DET POLITISKE SYSTEM

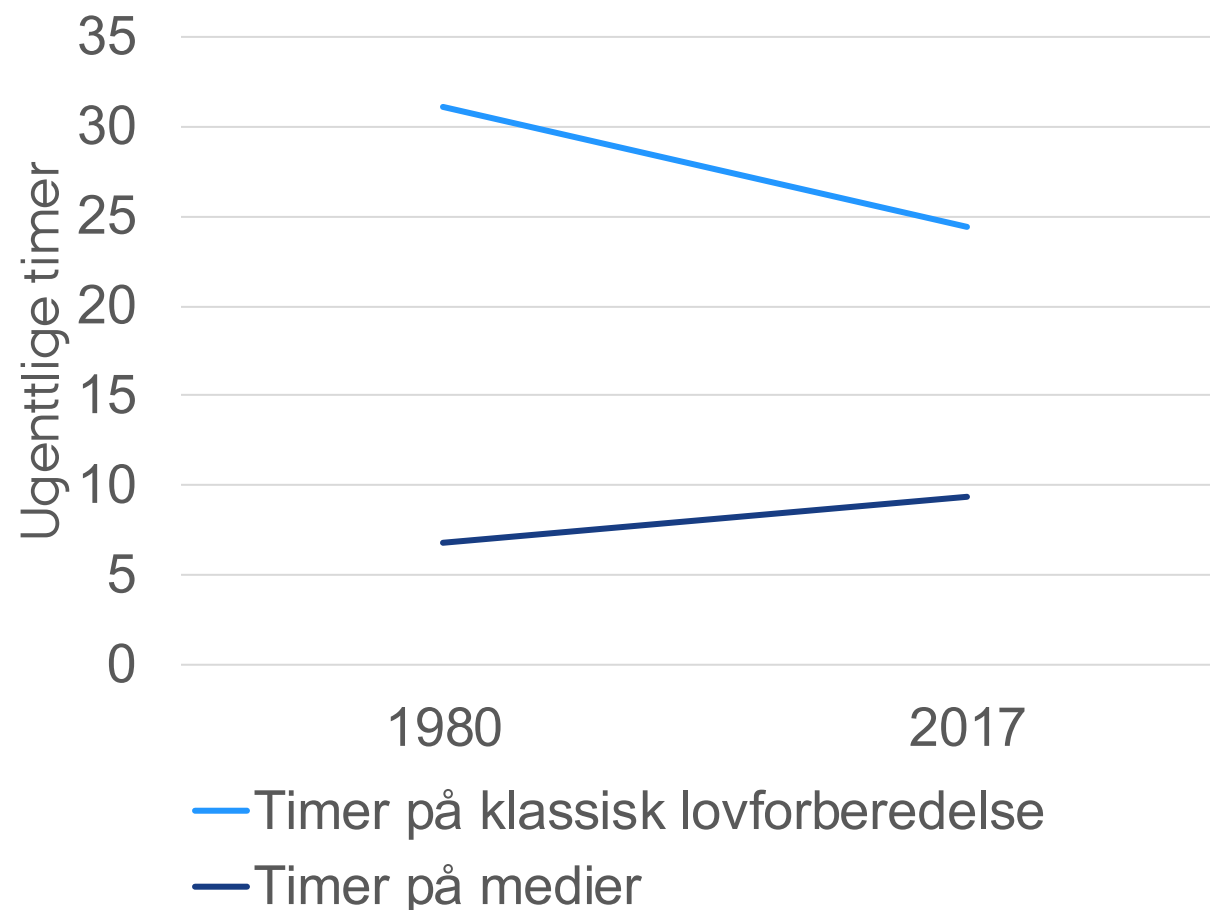
POLITIKERNE BRUGER MERE TID PÅ MEDIER

Lovforberedelse: Tid i salen, udvalgsmøder, gruppemøder, møder i råd mv., læsning af rapporter, møder med interesseorganisationer (kun sidstnævnte bruges der mere tid på i 2017)

Medier: Udarbejdelse af artikler og interviews

Kilde: Pedersen (2021)

Timeforbrug blandt
folketingspolitikere fra 1980-2017

ET MERE PRESSET EMBEDSVÆRK

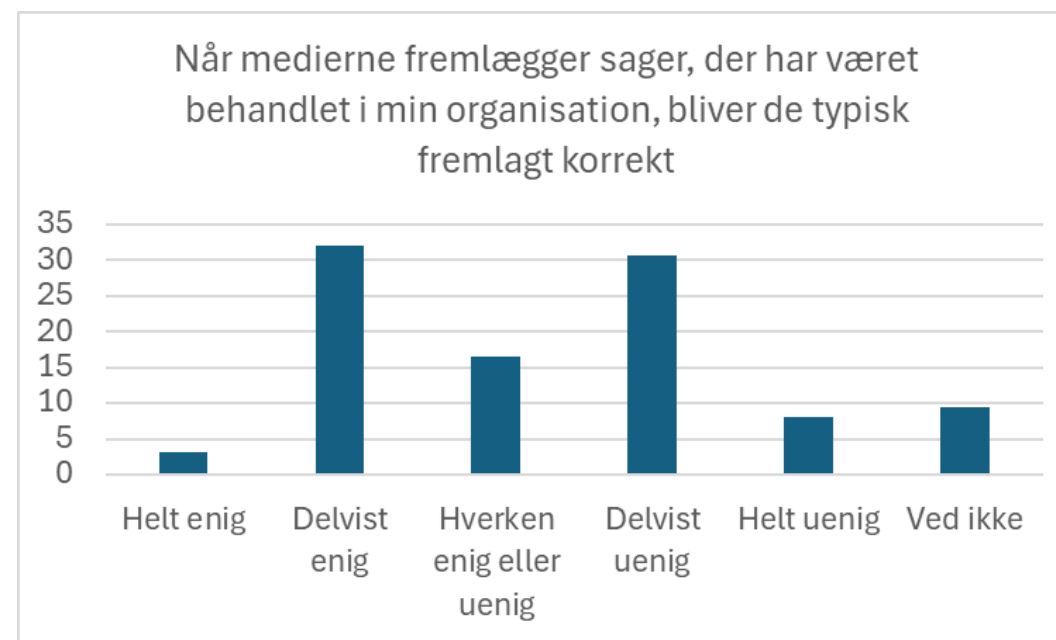
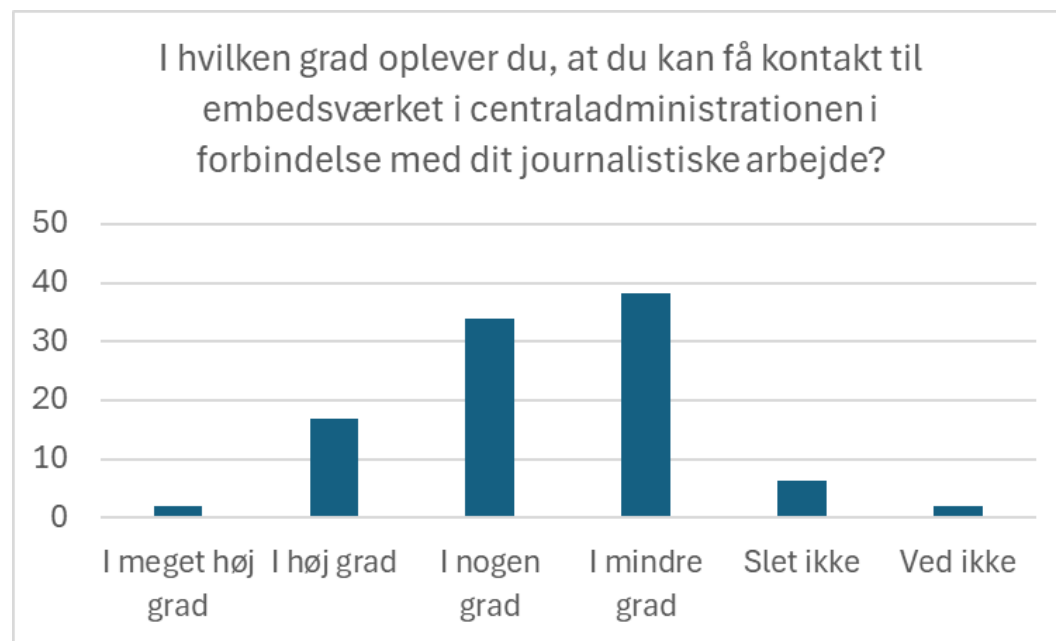
Tabel 4. Embedsfolks vurdering af beslutningskvaliteten i %

	"De politiske processer går så hurtigt, at det påvirker kvaliteten i lovgivningen"	"Mange politiske beslutninger træffes uden et ordentligt fagligt grundlag"
Nærmest/helt enig	69,2	43,7
Hverken enig eller uenig	21,4	29,1
Nærmest/helt uenig	9,4	27,3
Total	100	100
N	6.398	6.320

Kilde: Survey med embedsfolk i alle departementer og udvalgte styrelser gennemført af Niels Opstrup og Jørgen Grønnegård Christensen i februar-marts 2025

Kilde:
Christensen & Opstrup, 2025

FORHOLDET MELLEM MEDIER OG FORVALTNING

Kilde:
Dybvad-udvalget (2023)

DET NYE UDFORDRENDE LANDSKAB

1. Det er sværere at skabe en fælles samtale pga. fragmentering i livsvilkår og medieudbud
2. Det er sværere at nå alle pga. fremvæksten af nyhedsundgåelse
3. Det er sværere at opbygge en konstruktiv offentlig samtale pga. dynamikkerne på sociale platforme, drevet af en gruppe med høj mistillid.
4. Der er tendenser til at hastigheden er stigende i det politiske system, og det kan presse fagligheden.

TRE VÆSENTLIGE LEDELSESOPGAVER

1. At nå borgerne igennem støjen
2. At samarbejde med publicistiske medier
3. At skærme medarbejdere fra hastighed og chikane

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE
AARHUS UNIVERSITY

MICHAEL BANG PETERSEN
PROFESSOR

